

רשומות

הצעות חוק

19 ביולי 1971

955

כ"ז בתמוז תשל"א

צמוד

285	חוק הבחירות למועצת הרבנות הראשית תשל"א—1971
286	חוק מועצת הרבנות הראשית (הוראות שעה) (תיקון), תשל"א—1971

מכוא

החוק המוצע הוא חוק מסגרת לקביעת סדרי בחירות למועצת הרבנות הראשית לישראל. הבחירות שנתקיימו לאחרונה ביום ד' בניסן תשכ"ד (17 במרס 1964) על פי תקנות הבחירות למועצת הרבנות הראשית, תשכ"ג-1963, שהותקנו מכוח הוראותיו של חוק מועצת הרבנות הראשית (בחירות) (הוראות שעה), תשכ"ג-1963, היו חד-פעמיות, בהתאם לסעיף 3 של אותו חוק. מאז עברו למעלה מחמש שנים, תקופת הכהונה שנקבעה בתקנות האמורות, וכיום מכהנת מועצת הרבנות הראשית שנבחרה כאותן בחירות מכוח הוראות חוק מועצת הרבנות הראשית (הוראות שעה), תשל"א-1971. תוקף כהונתה יפקע, לפי סעיף 1 לחוק האחרון, ביום י"א באב תשל"א (2 באוגוסט 1971).

החוק המוצע קובע ארבעה עקרונות:

1. חברי המועצה יהיו מורכבים משלושה גורמים – שני רבנים ראשיים, רבני העיר של ירושלים, תל-אביב וחיפה, ועשרה רבנים נבחרים;
2. הרבנים הראשיים והרבנים הנבחרים יהיו מחציתם ספרדים ומחציתם אשכנזים;
3. המועצה תיבחר בבחירות ישירות חשאיות ואישיות באסיפת רבנים ונציגי ציבור;
4. רב ראשי לישראל יכהן כנשיא בית הדין הרבני הגדול בתוקף תפקידו כל עוד הוא מכהן כרב ראשי.

חוק הבחירות למועצת הרבנות הראשית, תשל"א-1971

1. חברי מועצת הרבנות הראשית הם –
- הרכב המועצה
- (1) שני הרבנים הראשיים לישראל, אחד ספרדי שתוארו "ראשון לציון" ואחד אשכנזי;
- (2) רבני העיר של ירושלים, תל-אביב-יפו וחיפה;
- (3) עשרה רבנים נבחרים, מחציתם ספרדים ומחציתם אשכנזים.
2. (א) שני הרבנים הראשיים לישראל והרבנים הנבחרים ייבחרו בבחירות ישירות, חשאיות ואישיות באסיפת רבנים ונציגי ציבור (להלן – האסיפה הבוחרת).
- (ב) הרכבה של האסיפה הבוחרת, דרכי בחירתם או מינויים של חבריה, עריכת רשימות שזכאים להשתתף בבחירת חבריה וזכות ערר על רשימות אלה, ייקבעו בתקנות.
3. (א) לביצוע הבחירות של הרבנים הראשיים לישראל ושל הרבנים הנבחרים תוקם ועדת בחירות.
- (ב) הרכבה של ועדת הבחירות, בחירתם או מינויים של חבריה ושל היושב-ראש שלה, וסדרי עבודתה, ייקבעו בתקנות.
- (ג) כל מקום שלא נבחרו או לא נתמנו בו חברי האסיפה הבוחרת לפי התקנות, רשאית ועדת הבחירות למנותם מבין הזכאים להשתתף בבחירתם או במינויים.
4. כינוס האסיפה הבוחרת, ניהולה, הצעת מועמדים, צורת ההצבעה, קביעת הנבחרים ופרסום תוצאות הבחירות יהיו כפי שייקבע בתקנות, ובמידה שלא נקבעו בתקנות – תקבע ועדת הבחירות.
5. הכשירות להיבחר רב ראשי לישראל או רב נבחר, אם לפי מבחני גיל ואם לפי מבחנים אחרים, משך הכהונה של רב ראשי לישראל ושל רב נבחר, והדרך למילוי מקום שנתפנה, ייקבעו בתקנות.
6. לענין חוק זה –
- "ספרדי" – לרבות תימני או בן עדות המזרח;
- "רב עיר" – מי שנבחר רב קהילה, רב מקומי או רב עיר ומי שועדת הבחירות, לאחר התייעצות עם מועצת הרבנות הראשית, קבעה שהוא ממלא למעשה תפקיד של רב עיר.
- הגדרות

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 1 נוסף לשני הרבנים הראשיים ועשרת הרבנים הנבחרים, יכהנו כתברי המועצה בתוקף תפקידם רבני העיר של ירושלים, תל-אביב-יפו וחיפה. לפי תקנות בחירות רבני עיר, תשכ"ז-1966, אין מטפס רבני העיר בשלוש ערים אלה יכול לעלות על שנים, אחד ספרדי ואחד אשכנזי.
- סעיף 7 סעיף 16(א) לחוק הדיינים, תשט"ו-1955, כפי שתוקן בתש"ט-1959, מורה לאמור: "16. (א) דיון יצא לקיצבה – (1) בהגיעו לגיל שבעים, ואם היה רב ראשי לישראל או ראש אבות בתי דין – בהגיעו לגיל שבעים וחמש".
- מוצע, כי רב ראשי לישראל יכהן כנשיא בית הדין הרבני הגדול בתוקף תפקידו כל עוד מכהן כרב ראשי.

1 ס"ח תשט"ו, עמ' 68; תשי"ט, עמ' 135.

תיקון חוק הדיינים

7. בסעיף 16 (א) לחוק הדיינים, תשט"ו-1955¹ בפסקה (1) -

- (1) המלים "רב ראשי לישראל" - יימחקו;
- (2) בסופה יבוא "הוראה זו לא תחול על רב ראשי לישראל".

ביצוע ותקנות

8. שר הדתות ממונה על ביצוע חוק זה, והוא יתקין, בהסכמת הממשלה ובאישור ועדת הפנים של הכנסת, את התקנות האמורות בו ותקנות אחרות הדרושות לביצועו.

חוק מועצת הרבנות הראשית (הוראות שעה) (תיקון), תשל"א-1971

1. בסעיף 1 לחוק מועצת הרבנות הראשית (בחירות) (הוראות שעה), תשכ"ט-1969¹, במקום "י"א באב תשל"א (2 באוגוסט 1971)" יבוא "ט"ו בשבט תשל"ב (31 בינואר 1972)".

תיקון סעיף 1 לחוק מועצת הרבנות הראשית (בחירות) (הוראות שעה), תשכ"ט-1969

2. בסעיף 2 לחוק מועצת הרבנות הראשית (הוראות שעה), תשל"א-1971², במקום "י"א באב תשל"א (2 באוגוסט 1971)" יבוא "ט"ו בשבט תשל"ב (31 בינואר 1972)".

תיקון סעיף 2 לחוק מועצת הרבנות הראשית (הוראות שעה), תשל"א-1971

ד ב ר י ה ס ב ר

אף האמור בכל חוק, עד ליום י"א באב תשל"א (2 באוגוסט 1971) או עד לעריכת בחירות כאמור בסעיף 1 לחוק המועצה הרבנית הראשית (בחירות) (הוראות שעה), תשכ"ט-1969, הכל לפי המוקדם יותר.

סעיף 8(א) לחוק הדיינים, תשט"ו-1955, קובע, בין היתר, כי שני הרבנים הראשיים לישראל ישמשו בתוקף תפקידם נשיאי בית הדין הרבני הגדול. חדל אחד הרבנים הראשיים לכהן כדיון, או שנצטרך ממנו למלא תפקידיו ישמש השני לבדו נשיא בית הדין הגדול.

לפי סעיף 16 לאותו חוק, דיין שהוא רב ראשי לישראל ייצא לקצבה מתפקידו זה בהגיעו לגיל 75.

הצעת חוק זה באה להאריך תוקף כהונתם של הרבנים הראשיים ושל מועצת הרבנות הראשית ותוקף כהונתו של רב ראשי כנשיא בית-הדין הרבני הגדול עד ליום ט"ו בשבט תשל"ב (31 בינואר 1972), או עד לעריכת הבחירות למועצת הרבנות הראשית, אם ייערכו לפני מועד זה, הכל לפי המוקדם יותר.

חוק מועצת הרבנות הראשית (בחירות) (הוראות שעה), תשכ"ט-1969, קובע, כי בחירות לרבנים הראשיים לישראל ולמועצת הרבנות הראשית לישראל ייערכו לא יאוחר מיום ד' בניסן תשל"א (30 במרס 1971). כן קבע החוק הנ"ל כי יראו את הרבנים הראשיים לישראל ומועצת הרבנות לישראל שנבחרו ביום ד' בניסן תשכ"ד (17 במרס 1964) כמכהנים כדין בריצפות מיום בחירתם ועד למועד הנ"ל. חוק מועצת הרבנות הראשית (הוראות שעה), תשל"א-1971, קבע את יום י"א באב תשל"א (2 באוגוסט 1971) כמועד האחרון במקום המועד הנ"ל וזה נוסח סעיפים 1 ו-2 שבו:

1. בסעיף 1 לחוק מועצת הרבנות הראשית (בחירות) (הוראות שעה), תשכ"ט-1969, במקום "ד' בניסן תשל"א (30 במרס 1971)" יבוא "י"א באב תשל"א (2 באוגוסט 1971)".

2. רב ראשי לישראל אשר שימש כנשיא בית הדין הרבני הגדול וכדיון ביום א' בתשרי תשל"א (1 באוקטובר 1970) ימשיך לשמש ככהונתו אלה, על

1 ס"ח 554, תשכ"ט, עמ' 82.

2 ס"ח 620, תשל"א, עמ' 88.